

Kādi faktori ietekmē saimniecības nozaru izvietojumu?

Faktori	Faktora ietekme	Saimniecības nozares
Valsts ģeogrāfiskais stāvoklis	Atrašanās jūras vai okeāna krastā veicina: • izejvielu pievešanu; • saražotās produkcijas izvešanu. Atrašanās tirdzniecības ceļu krustpunktā veicina tranzīta pakalpojumu attīstību.	Transports
Valsts teritorijas lielums	Lielākā valsts teritorijā parasti ir daudzveidīgāki: • dabas apstākļi; • resursi.	Galvenokārt izejvielu ieguves nozares
Dabas apstākļi	Klimats un reljefs ietekmē, piemēram, lauksaimniecības nozaru izvietojumu.	Galvenokārt izejvielu ieguves nozares un tūrisms
Dabas resursi	Dabas resursu tuvumā attīstās nozares, kuras: • iegūst resursus; • pārstrādā resursus.	Galvenokārt izejvielu ieguves nozares: • derīgo izrakteņu ieguve; • apstrādes rūpniecības nozares, piemēram, būvmateriālu ražošana.
Darbaspēka resursi	Ja nepieciešams daudz strādājošo vai kvalificēts darbaspēks, nozare parasti izvietojas: • teritorijās ar zemām darbaspēka izmaksām; • pilsētās; • lielu pilsētu tuvumā.	Galvenokārt apstrādes un rūpniecības nozares

Faktori	Faktora ietekme	Saimniecības nozares
Zinātnes un tehniskie sasniegumi	Izglītības un zinātnes centru tuvumā izvietojas tās nozares, kurās nepieciešams: • augsti kvalificēts darbaspēks; • izgudrojumi un zinātnes sasniegumi.	Elektrotehniskā un elektronikas rūpniecība; ķīmiskā un farmaceitiskā rūpniecība; informācijas pakalpojumi
Transports	Lielu transporta ceļu vai mezglpunktu (piemēram, ostas, dzelzceļa stacijas) tuvumā izvietojas to nozaru uzņēmumi, kuriem svarīgi: • pievest izejvielas; • nosūtīt saražoto produkciju patērētājiem.	Galvenokārt apstrādes rūpniecības nozares
Ekoloģija	Nozares, kuras var radīt bīstamu vides piesārņojumu, parasti ir izvietotas ārpus blīvi apdzīvotām vietām. Ekoloģiskais faktors mūsdienās kļūst aizvien nozīmīgāks, izvēloties saimniecības nozares atrašanās vietu jeb izvietojumu.	Apstrādes rūpniecības nozares ar augstu vides piesārņošanas risku: • ķīmiskā rūpniecība; • farmaceitiskā rūpniecība; • metalurģija.
Vēsturiskā attīstība	Tradicionālo nozaru izvietojumu un jaunu nozaru veidošanos ietekmē teritorijā pieejamā: • infrastruktūra; • speciālisti; • tradīcijas.	Tradicionālās izejvielu ieguves un apstrādes rūpniecības nozares; jaunas pakalpojumu nozares.